

КОНЦЕПТИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2022.4.05>

Постановка проблеми. Динамічний розвиток світової та вітчизняної економіки характеризується стрімкими змінами, що супроводжуються ускладненням економічних відносин та трансформацією економічних процесів під впливом інформатизації. Різноманіття нових чинників, а також новітні загрози, що пов'язані з вторгненням росії на територію України, мають значний вплив на розвиток національної економіки. Особливо актуальне це питання постає в умовах відсутності бачення ключових концептів формування національних економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки. *Мета статті* спрямована на визначення концептів формування економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки. *Предметом дослідження* є процес формування концептів та концептуального бачення розвитку економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки. *Методологічною основою та інформаційною базою дослідження* є актуальні науково-прикладні дослідження, статистична інформація. У статті використано низку методів, серед них аналіз, синтез, порівняння та узагальнення. Процес визначення концептів формування економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки базувався на дослідженні синергетичного прояву феноменів третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій. *Гіпотезою дослідження* стало припущення що групування та змістовне визначення національних економічних інтересів та відповідних концептів у вимірі впливу на стани інформаційної економіки визначають необхідність управлінських змін у загальному баченні розвитку національної економіки. *Виклад основного матеріалу.* Виділено групи та проведено змістовне визначення національних економічних інтересів та відповідних концептів у вимірі впливу на стани інформаційної економіки, що окреслило вектори управлінських змін щодо розвитку національної економіки, які дозволять забезпечити адаптивність економічної та соціальної політик до новітніх технологічних, економічних, соціальних і політичних процесів, що обумовлені паралельним та конвергентним розвитком третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій, з метою забезпечення результативності вітчизняної практики формування інформаційного суспільства. Оригінальність та практична значимість дослідження обумовлена аналізом позитивних та негативних процесів з позиції реалізації економічних інтересів країни, що дозволило визначити ключові концепти, які в подальшому можуть бути залучені до структуризації концепції розвитку національних економічних інтересів в умовах інформаційної економіки. Проведене дослідження та розробка практичних рекомендацій надають можливість сприяти відновленню розвитку національної економіки. *Висновки.* Доведено, що управлінські концепти формують та закріплюють науково обґрунтоване, комплексне бачення майбутнього, враховують фактори змін в світі та є фундаментом загальної концепції розвитку національних економічних інтересів в умовах інформаційної економіки.

Ключові слова:

національні економічні інтереси, національна економіка, інформаційна економіка, концепти формування національних економічних інтересів.

CONCEPTS OF FORMATION OF NATIONAL ECONOMIC INTERESTS OF UKRAINE IN THE INFORMATION ECONOMY

Formulation of the problem. The dynamic development of the world and national economy is characterized by rapid changes, accompanied by the complication of economic relations and transformation of economic processes under the influence of informatization. Varieties of new factors, as well as the latest threats associated with Russia's invasion of Ukraine, have a significant impact on the development of the national economy. This issue is especially relevant in the absence of a vision of the key concepts of the

¹ **Узбек Дмитро Андрійович**, аспірант кафедри менеджменту та бізнес адміністрування, Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна.

Uzbek Dmytro, graduate student of the Department of Management and Business Administration Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3906-0284>

e-mail: uzbek.dmytro@gmail.com

formation of national economic interests of Ukraine in the information economy. *The purpose of the research* is aimed at defining the concepts of the formation of economic interests of Ukraine in the conditions of the information economy. *The object of the research* is the process of forming concepts and conceptual vision of the development of economic interests of Ukraine in the information economy. *The methods of the research* are actual scientific and applied research, statistical information. The article uses a number of methods, including analysis, synthesis, comparison and generalization. The process of defining the concepts of formation of economic interests of Ukraine in the information economy was based on the study of the synergistic manifestation of the phenomena of the third, fourth and fifth industrial revolutions. *The hypothesis of the research* was the assumption that the grouping and meaningful definition of national economic interests and relevant concepts in measuring the impact on the state of the information economy determine the need for management changes in the overall vision of the national economy. *The statement of basic materials.* The groups were allocated and a meaningful definition of national economic interests and relevant concepts in measuring the impact on the states of the information economy was carried out, which outlined the vectors of managerial changes in the development of the national economy, which will ensure the adaptability of economic and social policies to the latest technological, economic, social and political processes caused by the parallel and convergent development of the third, fourth and fifth industrial revolutions, in order to ensure the effectiveness of domestic practice. *The originality and practical significance of the research* is due to the analysis of positive and negative processes from the point of view of realization of economic interests of the country, which allowed identifying key concepts that can be further involved in the construction of the concept of development of national economic interests in the information economy. The conducted research and development of practical recommendations provide an opportunity to promote the restoration of the national economy. *Conclusions and perspectives of further research.* It is proved that management concepts form and consolidate a scientifically based, comprehensive vision of the future, take into account the factors of change in the world and are the foundation of the general concept of development of national economic interests in the information economy.

Key words:

national economic interests, national economy, information economy, concepts of formation of national economic interests.

Постановка проблеми. Відновлення розвитку національної економіки України вимагає напрацювання, реалізації концептуального бачення, системного дотримання ключових національних економічних інтересів в умовах активного та послідовного розвитку інформаційної економіки. Такі управлінські підходи повинні бути визнаним надбанням теорії та практики, методології та комплексного управління знаннями в умовах світового та національного інформаційного прогресу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок в дослідження актуальних питань розвитку національної економіки та дотримання економічних інтересів у складних процесах балансування соціальних, науково-технічних, управлінських відносин досліджували науковці З. Варналій, С. Онищенко [1], С. Мельник [2], Д. Глембоцький [3], О. Левчук [4], В. Онищенко [5], Т. Павлюк [6], В. Смісова [7], В. Рокоча [8], Т. Калінеску [9], Д. Солоха, А. Павловська, Є. Буряк [10]. Свого активного наукового дослідження та обговорення отримали питання змісту категорії «національні економічні інтереси» та їх класифікації, ре-

алізації у контексті подальшого розвитку країни та реформування в умовах глобалізації. Проблематика розвитку інформаційної економіки знайшла своє відображення в роботах Ю. Бажала [11], С. Шкарлета, М. Дубини [12], О. Зінченко, Л. Панкової, О. Фінагіної [13]. Однак, недостатньо уваги приділяється проблемі визначення концептів формування національних економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки, що є актуалізованим питанням у напрямі формування загальної концепції.

Метою статті є визначення концептів формування економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформаційна економіка України перебуває в стані активної діджиталізації, як однієї зі складових розвитку системного інформаційного прогресу. Це лише початок діджиталізації: мережі нового покоління сприятимуть розвитку всіх сфер економіки. Якісна цифрова інфраструктура потрібна користувачам, бізнесу і навіть державам, адже вона відкриває нові можливості для взаємодії між усіма сферами життя. Саме мережеві платформи поєднують користувача, сервіси

та організації. Це можна порівняти зі «спинним мозком» цифрової інфраструктури, який передає сигнали до головного мозку. З'являється новий стандарт спілкування між людьми, організаціями і навіть програмами. Уже зараз людство шукає способи, як подолати розрив між фізичними та цифровими реаліями, переказувати свої думки та почуття онлайн. Нові тренди свідчать, що ми наближаємося до цього [14].

Прагнення влади та населення країни у напрямі прискореного вступу до ЄС оформлює низку вимог до якості української економіки, соціальної сфери, ділового та бізнесового середовища, потребує свого закріплення, інституціоналізації інформаційної діяльності на рівні досягнень та реальних надбань української моделі інформаційної економіки. Сучасні надбання та система знань менеджменту, економіки, державного та регіонального управління чітко окреслюють необхідність розробки та визнання загальної концепції реалізації національних інтересів у відповідності до загального руху суспільства, інформаційного та інноваційного прогресу, соціальних та економічних пріоритетів окреслених в правовому полі та науково-дослідному середовищі України.

В основу концептуального бачення національних економічних інтересів рекомендуємо покласти низку управлінських концептів як опосередкованих, актуалізованих положень концепції, які повинні відігравати роль складових та відповідних векторів руху економічної системи. На авторську думку, концепт – це розширене бачення управлінської концепції багатоцільового спрямування, з елементами доповнюючих характеристик напрямів руху, оцінок та векторів впливу. Але при цьому концепти можуть бути реалізованими в різні часи, за різними управлінськими технологіями, а також замінені, або доповнені, масштабовані в просторі під впливом тенденцій і законів становлення нового технологічного устрою та наслідків прогресу кожної подальшої промислової революції.

Концепція національних економічних інтересів України в умовах одночасного просування цінностей інформаційного суспільства, залучення знань інноваційного прогресу,

прояву новітніх загроз що постали перед сучасним суспільством (Covid-19 та військова агресія РФ проти України) повинна бути сформована як оптимальна сукупність концептів. Варто акцентувати увагу на тому, що сама ідея-гіпотеза концептуального бачення розвитку економічних інтересів в ідеалі повинна бути постійною упродовж тривалого часу відновлення національної економіки, в той час як концепти рекомендовано змінювати, доповнювати, удосконалювати під дією наслідків прогресу кожної подальшої промислової революції (станом на сьогодні це еволюційні процеси під впливом перебігу та паралельного розвитку третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій). Корегування концептів дозволить забезпечити принцип гнучкості та адаптивності в цільових напрямках розвитку та реалізації економічних інтересів у періоди глобальних трансформацій суспільства. Зв'язки між окремими концептами повинні носити вірогідний (стохастичний) характер, стимулювати інформаційно-комунікаційне середовище національної економіки, покращувати оцінки національного ділового середовища.

Визначеність національних економічних інтересів формує базис програмних та проєктних документів влади, як концептуальне бачення майбутнього національної економіки, а саме: трансформаційних зрушень, напрямів підтримки бізнесу, цільових змін ділового середовища на основі вже накопиченого досвіду, комплексу знань економіки та менеджменту (рисунк 1).

Становлення української національної моделі ринкової економіки до 2022 року фактично не мало закріплених, інституційно визнаних положень щодо національних економічних інтересів, відповідно країна не мала відповідної концепції розвитку. Відсутні були:

відповідні комплексні дослідження, особливо з метою визначення конфліктів інтересів в парадигмі «влада-бізнес-населення»;

інституційно закріплені принципи та характеристики економічних інтересів (в першу чергу з позиції національної економічної безпеки, визнання векторів інноваційного розвитку та консолідованих проєктів в сфері інформатизації та діджиталізації);

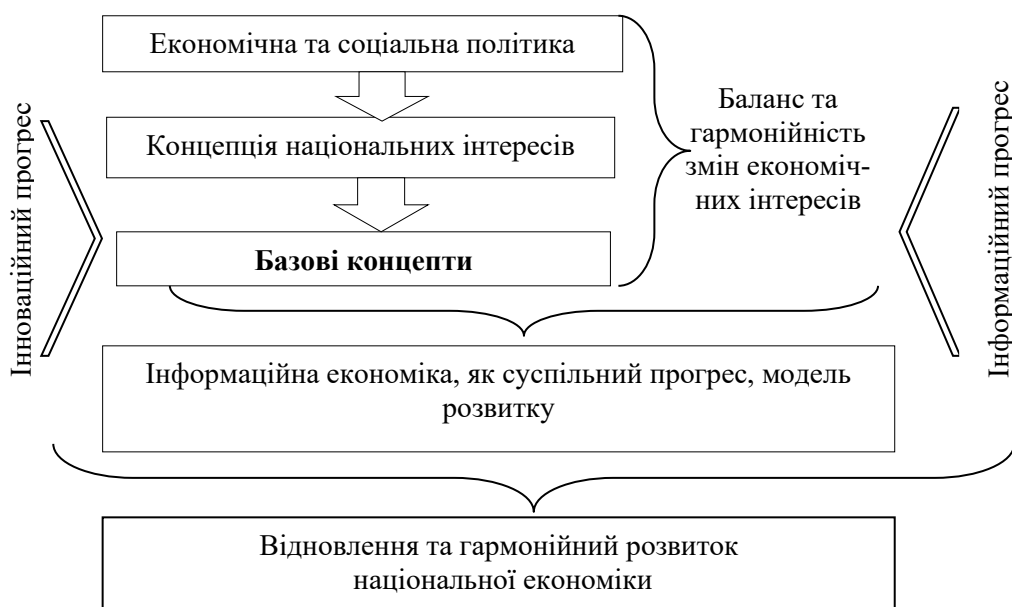

Рисунок 1 – Концептуальне бачення включення системи знань щодо національних економічних інтересів в програми та проєкти влади

Джерело: розроблено автором

оцінки порушення балансу економічних інтересів з позиції незалежних експертів;

окреслення підходів до гармонізації та балансування інтересів в парадигмі відносин «монополії–великий бізнес–середній бізнес–малий бізнес»;

комплексне бачення національних інтересів та шляхів їх відстоювання на світовій арені в умовах формування української моделі розвитку інформаційного суспільства, активізації процесу інформаційних перетворень та формування нової карти світу у синергетичному прояві феноменів третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій.

На розвиток національної економіки України упродовж останніх років впливають доволі різні процеси економічного, соціального, інноваційно-бізнесового та безпекового характеру, що постає складним у визначенні як позитивних так і негативних рис загального руху країни в умовах війни. Але враховувати потрібно як позитивні надбання (особливо до 24 лютого 2022 року), так і негативні, що були до війни і мають місце під час ведення військових дій.

Окреслимо позитивні та негативні процеси з позиції узагальненого бачення руху у напрямі реалізації національних економічних інтересів. Позитивні процеси рекомендуємо визнавати та визначати як ключові в концептуалізації базових положень розвитку національної економіки, до них рекомендуємо

відносити: системну інтеграцію з європейським ринком та європейською економічною системою; демонополізацію та наявність конкурентного середовища в більшості галузей економіки; наявність державних програм підтримки малого та середнього бізнесу (особливо в соціальній сфері); наявність цільових державних програм підтримки інноваційної діяльності (правове забезпечення, інституціоналізація технопарків та технополісів, інноваційних кластерів, асоціацій та об'єднань інвесторів); нарощення інвестиційного потенціалу економіки; нарощення інноваційного потенціалу економіки та науково-освітнього комплексів; визнання світовою бізнес-спільнотою національного ділового середовища відповідного до найкращих світових стандартів (за оцінками Світового банку в рейтингу оцінок ділового середовища Україна посіла 64-у сходинку серед 190 країн світу, покращавши свій результат у 2020 році на сім позицій (з 71 до 64 місця), порівняно до 2019 року) [15].

Негативними процесами у загальному баченні реалізації національних економічних інтересів та необхідності їх системного дослідження та усунення рекомендуємо визнавати: деструктивні прояви монополізації окремих ринків та надконцентрація капіталів; економічну щільність територіальної концентрації капіталу, виробництв (індикатор територіальної концентрації економіки); високу

ризикованість інвестицій особливо в інноваційні бізнес-проекти; високу вартість інвестиційних ресурсів; непрозорість більшості виробничих процесів та ланцюгів логістичного постачання (особливо відноситься до підприємств з капіталами з РФ); низьку, неефективну комерціалізацію інноваційних продуктів та технологій; високий рівень лобювання економічних інтересів окремих галузей (фармацевтичної, нафто та газодобувної); дію карантину та наслідків пандемії Covid; нарощення регіональних диспропорцій в розвитку промисловості, сфери послуг з позиції соціальних преференцій; регіональну інформаційну асиметрію. Це група загальних проблем, які мали місце в довоєнні часи та в різних формах мають своє продовження в 2022 році.

Проблеми інформаційного характеру рекомендуємо окреслювати як процеси розвитку інформаційної економіки України. Тут присутня унікальна ситуація високого рівня просування діджитал-процесів, електронного документообігу, цифрових комунікацій, автоматизації виробництва, інформатизації та Інтернет-технологій в освіті, але відсутнє науковообґрунтоване бачення та відповідне відображення:

перспективних станів з урахуванням економічних інтересів країни;

захисту вже отриманих результатів в контексті подальших суспільних трансформацій;

діагностування проблем та визначення сценаріїв розвитку інформаційного прогресу в різних виробництвах, галузях економіки;

узгодження та балансування економічних інтересів в парадигмі відносин «держава–населення–бізнес» щодо консолідації IT-галузей, виробництва та сфери послуг на платформах національних проєктів;

необхідності формування цільових комунікаційних платформ – тимчасового та постійного характеру, офіційно та неофіційно закріплених щодо обговорення впливу активної інформатизації на стан національної економіки та результативність реалізації економічних інтересів.

Негативні та позитивні прояви розвитку економіки та внутрішнього ринку, його системного руху до ринкової моделі економіки з елементами змін національного характеру накладає свій, специфічний відбиток на загальний стан, особливості відтворення національного внутрішнього продукту, економічні індикатори ринків та галузей економіки, виробництва та бізнес, пріоритети та тренди економічних інтересів виробників та галузей. Таким чином, слід визнати полярність груп факторів та проблем, як результат – порушення балансу інтересів, гальмування та ускладнення процесів в розвитку національної економіки.

Концепти потребують свого наукового обґрунтування, обговорення, оскільки мають як прямий так і опосередкований вплив на усі процеси економічного розвитку через особливості дії та характер трансформаційного і безпекового впливу (таблиця 1).

Таблиця 1 – Національні економічні інтереси та відповідні концепти та стани інформаційної економіки

Група національного інтересу	Змістовне визначення національного економічного інтересу	Характеристики концепту	Вплив на стани інформаційної економіки
1	2	3	4
Інвестиції	системне інвестиційне забезпечення; відкритий інформаційний потік щодо інвестиційних ресурсів	інтереси обумовлюють стан та напрямок розвитку національної економіки, як відкритої системи за групою індикаторів якості інвестиційного забезпечення, досконалості національного фінансового ринку	зменшення дефіциту зовнішніх та внутрішніх інвестицій в IT-галузь; підвищення рівня інформаційного забезпечення управління (макро-, мезо-, мікро-, нано рівні економіки); системне планування стратегічного розвитку бізнесу; нарощення кон'юнктури в економіці

Продовження табл.1

1	2	3	4
Інновації	продукування інноваційних технологій; комерціалізація інновацій; розвиток ринку новітніх технологій; формування міжінституційних, міжсекторальних форм співпраці у напрямках реалізації інноваційних та інформаційних проєктів; конкурентна суб'єктність на світовому ринку інноваційних технологій	інтереси обумовлюють технологічно-сингулярний вектор розвитку національної економічної системи, що базується на технологізації виробничих процесів і комерціалізації інновацій з цільовою орієнтацією на створення інформаційних технологій та технологій штучного інтелекту що відповідає тенденціям синергетичного прояву третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій	законодавча та бізнесова стабільність в ІТ-секторі; якість обґрунтування управлінських рішень в інформаційному бізнесі; розвиток міжрегіонального технологічно-сингулярного співробітництва в інформаційному секторі (бізнес-інкубатори, кластери, технополіси); конвергенція технологій у рамках заходів розвитку інформаційної економіки
Безпека	стабільність економічного зростання; ефективне узгодження та балансування потреб суб'єктів соціально-економічних відносин в умовах поширення глобалізаційних процесів та становлення моделі інформаційного суспільства; нейтралізація різноманітних внутрішніх та зовнішніх загроз	інтереси визначають: комплексне бачення формування системи економічної безпеки, що враховує інформаційну компоненту економічної безпеки й економічний аспект інформаційної безпеки в якості визначення ключових сфер економічної діяльності та напрямів розвитку національної економіки; інформаційну безпеку як інтегровану складову будь-якої іншої безпеки розвитку країни: військової, економічної, політичної	захищеність та стійкість економічної діяльності стосовно дестабілізаційних, деструктивних, суперечних національним інтересам країни інформаційним вкидам; усунення інформаційної асиметрії в розвитку територій, бізнесу та суспільства; розвиток військового, промислового та інших секторів економіки відповідно новітніх інформаційних та інноваційних трендів
Інтелектуальний капітал	Збереження, відтворення та залучення інтелектуального капіталу	інтереси обумовлюють інтелектуалізацію суспільства й інноваційної діяльності, які визначають базис розвитку національної економіки	Розвиток системи інформаційного обміну, яка формує платформу трансферу знань, технологій та систему взаємовідносин що відбувається в інституційній площині інформаційної економіки, яка набуває свого розвитку

Джерело: складено автором на основі [13; 16; 17; 18]

Групування та змістовне визначення національних економічних інтересів та відповідних концептів у вимірі впливу на стани інформаційної економіки визначають необхідність управлінських змін щодо розвитку національної економіки, які повинні забезпечити адаптивність економічної та соціальної політик до новітніх технологічних, економічних, соціальних і політичних процесів, що обумовлені паралельним та конвергентним розвитком третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій, з метою за-

безпечення результативності вітчизняної практики формування інформаційного суспільства.

Визначення концептів потребує зрозумілих та обґрунтованих підходів, правил та вимог до інформаційної ємності. Такими вимогами мають бути: розширене тлумачення, відповідне до оцінок економіки та управлінських технологій впровадження; окреслення меж та умов впливу на стани економіки в управлінських форматах – регулювання, оцінки та діагностики, індикативності, ін-

формаційної насиченості, контролю, цільового програмування та планування (плани, прогнози, сценарії). Концепти потребують обґрунтованої оцінки, що дозволить окреслити управлінську дію впливу та векторність цільових заходів (рекомендовано проводити експертну оцінку). Саме концепти повинні бути комплексом індикаторів для визначення пріоритетів, залучення управлінських механізмів впровадження та успішної реалізації економічних інтересів.

Наведемо приклади концептів, що в подальшому можуть бути залучені до конструкції концепції розвитку національних економічних інтересів в умовах інформаційної економіки.

Перший концепт – базовий для інформаційної економіки. Пріоритетність інформаційного прогресу, дотримання вже реалізованих проєктів інформатизації та діджиталізації економіки. Чітка векторність інформаційного та інноваційно-інформаційного прогресу на національну економіку та соціокультурну сферу.

Другий концепт. Визнання пріоритетності науково обґрунтованого розвитку військово-промислового комплексу (ВПК) на найближчі 15-20 років та системного ресурсного забезпечення армії відповідно до новітніх потреб інноваційного та інформаційного прогресу. Своєчасна оцінка економічної та військово-політичної безпеки за стандартами країни, що знаходиться в стані відновлення економіки (як варіант, в стані ведення війни, або цільових військових операцій).

Третій концепт. Державна підтримка інноваційної діяльності, освіти, як обов'язкового елементу науково-технічного, інформаційно та інноваційного прогресу, інтелектуалізації суспільства, збереження соціального капіталу та перехід до його розширеного відтворення. Захист інтересів національних наукових шкіл (космічної, енергетичної, авіаційної, медичної галузі, IT та ін.), особливо науково-прикладного та техніко-технологічного спрямування.

Четвертий концепт. Орієнтація в розробці концепції, стратегічних, тактичних планів та прогнозів не на поточні стани, а на чітко визначений сценарій майбутнього економіки України (визнана модель руху, цільові вектори змін, пріоритети фінансування та державної підтримки, особливості відтворення ділового та бізнес-середовища за чітко

визначеними параметрами, контрольовані в рамках системного регулювання трансформації державного та регіонального управління).

П'ятий концепт – технологосингулярний вектор розвитку національної економічної системи, який базується на технологізації виробничих процесів і комерціалізації інновацій з цільовою орієнтацією на створення інформаційних технологій та технологій штучного інтелекту, що відповідає тенденціям одночасного прояву третьої, четвертої, п'ятої промислових революцій та перспективному баченні конкурентної суб'єктності країни на світовому ринку як ключового національного інтересу.

Шостий концепт – ключовий для національної економіки. Врахування та орієнтація в безпековій системі інформаційної компоненти економічної безпеки й економічний аспект інформаційної безпеки в якості визначення базових сфер забезпечення ефективності розвитку національної економіки.

Сьомий концепт. Сприяння інтелектуалізації суспільства та інноваційної діяльності, що є фундаментом розвитку національної моделі інформаційного суспільства та економіки країни вцілому.

Наростання дії концептів, синергетичне їх поєднання за умов управлінського забезпечення призводить до такого стану, коли позитивні зрушення одночасно будуть мати: кількісне і якісне відображення; системну адаптацію економіки до змін; нарощення та впровадження інформаційного та інноваційного потенціалу.

Управлінські концепти повинні слугувати фундаментом в формуванні загальної концепції розвитку національних економічних інтересів в умовах інформаційної економіки, нарощення темпів інформаційного та інноваційного прогресу на платформах вже зафіксованих досягнень діджиталізації. Концептуальне бачення розвитку національних економічних інтересів в умовах інформаційної економіки дозволить підвищити рівень усвідомлення необхідних управлінських змін та ефективність трансформації економічних, соціальних і політичних систем відповідно сучасним викликам суспільства в умовах одночасного розвитку третьої, четвертої та п'ятої промислових революцій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Управлінські концепти

формують та закріплюють науково обґрунтоване, комплексне бачення майбутнього, враховують фактори змін в світі, що ґрунтуються на інноваційному та інформаційному прогресі, технологічних досягненнях виробництв, паралельних процесах глобалізації та регіоналізації, екологічних та соціокультурних досягненнях, що прямо та опосередковано впливають на економічні, політичні та соціальні трансформації. Ці фактори забезпечують появу та реалізацію багатогранних процесів та явищ, що впливають на зміни економіки України на платформі балансування та гармонійного розвитку економічних інтересів.

Тренди розвитку української економіки у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії окреслюють новітнє бачення майбутнього, прискорюють інформаційний прогрес за незвичайними для довоєнних часів умов. Трансформаційні процеси відбуваються у пришвидшеному темпі за рахунок принципово спрощеного просування інформаційно-комунікаційних технологій, активізації євроінтеграційних процесів, гармонізації українського законодавства та стандартів відповідно до провідних європейських та світових практик. Однак більшість змін та зрушень в Україні сьогодні будуть пов'язані з війною та її наслідками. Тому система державного та регіонального управління потребує оцінок трендів та тенденцій змін в інформаційному та діловому середовищі, які диктує нам не лише сьогодення, а й бачення майбутнього в концептуалізованому вигляді, як система знань, що і окреслює коло подальших наукових досліджень та обговорень.

Література

1. Варналій З.С. Онищенко С.В., Маслій О.А. Механізм попередження загроз економічній безпеці України. *Економічний часопис*. XXI. 2016. № 159 (5-6). С. 20–24.
2. Мельник С.І., Горбан І.М., Цуп М.Ю. Сутність і класифікація національних економічних інтересів. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2014. Вип. 1. С. 57–66.
3. Глембоцький Д.О. Осмислення поняття «національний інтерес» для подальшої реалізації в розвитку країни. *Вісник Національної академії державного управління*. 2011. С. 22-28.
4. Левчук О.В., Коваленко В.А. Актуальні питання реформації національних економічних

- інтересів України в умовах глобалізації. *Економіка і суспільство*. 2016. №2. С. 61–67.
5. Онищенко В.О., Рева І.Е.. Системний підхід у дослідженні національних економічних інтересів як чинника економічної безпеки держави. *Економіка і регіон*. 2013. № 4. С. 3–9.
6. Павлюк Т.І. Національні економічні інтереси. *Молодий вчений*. 2015. № 2(2). С. 209–213.
7. Смесова В. Л. Економічні інтереси в концепціях економістів другої половини ХХ ст. *Економіка розвитку*. 2017. № 2 (82). С. 39–50.
8. Рокоча В. Економічні інтереси та цінності як системоутворюючий елемент національної економічної безпеки. *Вчені записки Університету "КРОК"*. 2014. Вип. 36. С. 28–36.
9. Калінеску Т. В. Стимулювання розвитку регіональних громад щодо можливостей використання прихованих потенціалів. *Часопис економічних реформ*. 2017. № 2. С. 99–105.
10. Солоха Д. В., Павловська А. С., Буряк Є. В. Процеси інтеграції і перспективи формування регіональної кластерної політики на основі балансу економічних інтересів. *Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку. Серія: Економіка: зб. наук. пр. Донецьк. держ. ун-ту управління*. Т. XX. Вип. 314. Маріуполь: ДонДУУ, 2019. С. 17–29.
11. Бажал Ю. М. Інформаційна економіка. *Роль інформації у формуванні ринкової економіки: монографія / за заг. ред. Івана Розпутенка ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Ін-т підвищення кваліфікації керівних кадрів*. К.: К.І.С., 2004. С.34–57.
12. Шкарлет С. М., Дубина М. В. Ідентифікація сутності інформаційної економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2017. № 1(9). С. 99–104.
13. Zinchenko, O., Finahina, O., Pankova, L., Buriak, Ie. and Kovalenko, Yu. Investing in the Development of Information Infrastructure for Technology Transfer Under the Conditions of a Regional Market. (June 30, 2021). *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3(13 (111)), 6–17, 2021.
14. Терещук С. Україна майбутнього: чотири головні технологічні тренди. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/11/10/667097/>
15. Doing Business 2020. Washington: International Bank for Reconstruction and Development ; *The World Bank*, 2020. 138 p.
16. Pankova, L., Uzbek, D., Panchenko, Y., Samoilenko, A., & Privarnikova, I. (2022). Impact of digitalization on the protection and implementation of the national economic interests.

Cuestiones Políticas, 40(74), 815-829. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4074.45>

17. Антохов А. А. Концепт технологосингулярних регіональних економічних систем. Економіка та держава. 2015. № 12. С. 24-27.

18. Гнатенко В. Інформаційно-економічна безпека як фактор стабільного розвитку держави. *Публічне урядування*. 2020. № 5 (25). С. 63–74.

References

1. Varnaliy, Z.S., Onyshchenko, S.V., Masliy, O.A. (2016). Mechanism for preventing threats to Ukraine's economic security. *Economic Annals – XXI*. 159 (5–6), 20–24.

2. Mel'nyk, S. I., Horban, I. M., Tsup, M. Yu. (2014). Essence and classification of national economic interests. *Scientific bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. Economical series*, 1, 57–66.

3. Hlembots'kyi, D.O. (2011). Understanding the concept of «national interest» for further implementation in the development of the country. *Bulletin of the National Academy of Public Administration*, 22–28.

4. Levchuk, O.V., & Kovalenko, V. A. (2016). Actual problems of reformation of Ukraine's national economic interests in the conditions of globalization. *Economics and Society*, 2, 61–67.

5. Onyshchenko, V.O., & Reva, I.E. (2013). System approach in the study of national economic interests as a factor in the economic security of the state. *Economy and region*, 4, 3–9.

6. Pavlyuk, T.I. (2015). National economic interests. *Young scientist*, 2(2), 209–213.

7. Smysova, V.L. (2017). Economic interests in the concepts of economists of the second half of the twentieth century, *Economics of Development*, vol. 2 (82), 39-50.

8. Rokocha, V. (2014). Economic interests and values as a system forming element of national economic security, *Scientific notes of «KROC» University*. vol. 36, 28-36.

9. Calinescu, T. V. (2017). Stimulation of the development of regional communities as much as possible and vicarious potentialities. *Journal of economic reforms*, 2, 99–105.

10. Solokha, D. V., Pavlovska, A. S., Buriak, Ye.V. (2019). The processes of integration and the prospects for the formation of regional cluster policy on the basis of the balance of economic interests. *Problemy Problems and prospects of ensuring stable socio-economic development. Series: Economy*: Coll. of science works of the Donetsk State University administration. T. XX. Vol. 314. Mariupol: DonDUU, 17–29.

11. Bazhal Yu. M. (2004). Information economy. *The role of information in the formation of a market economy*. National Acad. state example under the President of Ukraine. Institute of Professional Development of Managerial Personnel. K.: K.I.S., 34-57.

12. Shkarlet S. M., Dubyna M. V. (2017). Identification of the essence of the information economy. *Problems and prospects of economics and management*. vol. 9, 1, 99-104.

13. Zinchenko, O., Finahina, O., Pankova, L., Buriak, Ie. and Kovalenko, Yu. Investing in the Development of Information Infrastructure for Technology Transfer Under the Conditions of a Regional Market. (June 30, 2021). *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3(13 (111)), 6–17, 2021. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.235948>

14. Tereshchuk S. Ukraine of the future: four main technological trends. Retrieved from : <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/11/10/667097/>

15. Doing Business 2020. Washington : International Bank for Reconstruction and Development ; *The World Bank*, 2020. 138 p.

16. Pankova, L., Uzbek, D., Panchenko, Y., Samoilenko, A., & Privarnikova, I. (2022). Impact of digitalization on the protection and implementation of the national economic interests. *Cuestiones Políticas*, 40(74), 815-829. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4074.45>

17. Antokhov A. (2015). The concept of technologically singular regional economic systems. *Economy and the state*, 12, 24-27.

18. Gnatenko V. (2020). Information and economic security as a factor of stable development of the state. *Public administration*., 5 (25), 63–74.

Стаття надійшла

до редакції : 15.10.2022 р.

Стаття прийнята

до друку: 29.12.2022 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Узбек Д. А. Концепти формування національних економічних інтересів України в умовах інформаційної економіки. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 4(48). С. 32–40.

